

Sammanfattning av inkomna synpunkter på föreskrifter från remissinstanser samt förslag till förändring av föreskrifter enligt remissutgåvan daterad mars 2005 jämfört med nu gällande föreskrifter antagna av KF 2003-11-17.

Föreskrifter om avfallshantering för Stockholms kommun (Nuvarande lydelse, antagen i KF 2003-11-17)	Förslag till förändring av Föreskrifter om avfallshantering för Stockholms kommun (Enligt remissutgåva daterad mars 2005)	Förklaring	Remissinstansernas synpunkter
ALLMÄNT Inledande bestämmelser 1 § För avfallshantering i Stockholms kommun gäller: • miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2001:1063), • föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar, • särskilda förordningar för avfall som omfattas av producentansvar. Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering.	ALLMÄNT Inledande bestämmelser 1 § För avfallshantering i Stockholms kommun gäller; • miljöbalken (1998:808) och avfallsförordningen (2001:1063), • föreskrifter om avfallshantering i förordningar utfärdade med stöd av miljöbalken och andra författningar, • <i>andra författningar</i> Utöver de författningar som anges i första stycket gäller dessa föreskrifter om avfallshantering.	Med andra författningar avses t.ex. arbetsmiljölagstiftning, brandskyddsregler mm	

2 § Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet.	2 § Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (1979:1152) skall anses som fastighetsägare. Med nyttjanderättshavare avses den som, utan att omfattas av fastighetsinnehavarebegreppet, har rätt att bruka eller nyttja fastighet <i>eller del därav</i>.		Juridiska avdelningen: Tillägget till definitionen av nyttjanderättshavare med ”<i>eller del därav</i>” synes inte tillföra bestämmelsen något i materiellt hänseende och kan lämpligen undvaras. De situationer som tillägget synes ta sikte på omfattas redan av tidigare skrivning. Vidare minskar oklarheterna vid jämförelse med 12 § som anger att både fastighetsägare och nyttjanderättshavare skall skapa möjlighet för utsortering av där angivet avfallsslag, för det fall begreppet nyttjanderättshavare skall behållas i 12 §. Följden blir att både fastighetsinnehavaren och den som nyttjar del av fastigheten kan anses ha ansvar för att skapa möjlighet för utsortering på angivet sätt. Se dock vidare kommentarer vid 12 §.
---	--	--	---

Definitioner 3 § Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en sådan avfallskategori som avses enligt miljöbalken 15 kap 1 § och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Med hushållsavfall avses avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Med grovavfall avses sådant skrymmande hushållsavfall som på grund av sina egenskaper, vikt eller storlek inte skall läggas i behållare för hushållsavfall. För övrigt avfallsslag som regleras i särskild förordning återfinns definitionen för avfallet i respektive förordning.	Definitioner 3 § Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en sådan avfallskategori som avses enligt miljöbalken 15 kap 1 § och som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med. Med hushållsavfall avses avfall som kommer från hushåll samt därmed jämförligt avfall från annan verksamhet. Med grovavfall avses sådant hushållsavfall <i>som är så tungt eller skrymmande eller har andra egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i ordinarie säck eller kärl för hushållsavfall</i> För övrigt avfallsslag som regleras i särskild förordning återfinns definitionen för avfallet i respektive förordning.	3 § Definition av grovavfall har justerats utifrån Naturvårdsverkets definition av grovavfall med tilläget att det inte ska läggas i ordinarie säck eller kärl för hushållsavfall	Fastighetsägarna: Definitionen av begreppet farligt avfall är oklar. Även elektroniken bör räknas hit. I vart fall måste det klarläggas hur de olika typerna av farligt avfall skall hanteras
Ansvar för avfallshanteringen 4 § Renhållningsnämnden (renhållaren), har verksamhetsansvaret för avfallshanteringen i kommunen. Avfallshanteringen i kommunen	Ansvar för avfallshanteringen 4 § Renhållningsnämnden (renhållaren) <i>svarar för de uppgifter som enligt miljöbalken eller andra författningar åvilar kommunen i fråga om avfallshantering. Renhållaren har</i>	4 § Förtydligat med att Renhållaren upprättar förslag till	Fastighetsägarna: En av de nya bestämmelserna återfinns i 4 § första stycket. Där sägs att <i>Renhållaren har rätt att meddela anvisningar i frågor som berörs i dessa föreskrifter för avfallshantering.</i> Med renhållaren avses renhållningsnämnden. Förslaget är alltså att kommunfullmäktige ska delegera beslutsbefogenhet till nämnden. Bestämmelsen är oklar och inte begränsad. Vilka frågor ”berörs”? Är det nya

utförs genom kommunens försorg av den eller de entreprenörer (entreprenören) som renhållaren bestämmer. För avfall som omfattas av producentansvar ansvarar respektive producent i enlighet med respektive förordning.	<i>Kommunfullmäktiges uppdrag att upprätta förslag till Renhållningsordning. Renhållaren har rätt att meddela anvisningar i frågor som berörs i dessa föreskrifter för avfallshanteringen. Avfallshanteringen i kommunen utförs genom kommunens försorg av den eller de entreprenörer (entreprenören) som renhållaren bestämmer.</i> För avfall som omfattas av producentansvar ansvarar respektive producent i enlighet med respektive förordning.	Renhållningsordning samt meddelar anvisningar.	pålagor för fastighetsägare som avses? Är det nämnden eller fullmäktige som ska bestämma i hur många fraktioner som hushållssopor ska sorteras? Vilka frågor ska i fortsättningen avgöras av fullmäktige? Föreningen anser att förslaget inte bör införas i denna del. Juridiska avdelningen: 4 § Med hänsyn till att det är kommunfullmäktige som beslutar renhållningsordning och renhållaren endast kan meddela anvisningar inom ramen för renhållningsordningen bör bestämmelsen tydliggöras genom att ange att renhållaren har rätt att meddela <i>tillämpningsanvisningar</i>.
5 § Kommunfullmäktige meddelar med stöd av 27 kap. 4 – 6 §§ miljöbalken, föreskrifter om att avgift skall betalas för den insamling, transport, återvinning och det bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg. Avgiften får tas ut på ett sådant sätt att återanvändning, återvinning eller annan miljöanpassad avfallshantering främjas.			Norrmalms sdn: Förslag på ändring: Avgiften <i>ska</i> tas ut...
6 § Miljö- och hälsoskyddsnämnden är tillsynsmyndighet för avfallshanteringen enligt			

miljöbalken och enligt föreskrifter meddelade med stöd av miljöbalken. Informationsskyldighet 7 § Fastighetsinnehavare är skyldig att i erforderlig omfattning informera den som bor i eller är verksam i fastigheten om gällande regler för avfallshanteringen.	Informationsskyldighet 7 § Fastighetsinnehavare är skyldig att i erforderlig omfattning informera den som bor i eller är verksam i fastigheten om gällande regler för avfallshanteringen. <i>7a § Ändring av ägarförhållande för fastighet eller annan förändring som berör avfallshanteringen skall genast anmälas till renhållaren.</i>	7a § Då fastighet övergår till annan fastighetsinnehavare eller nyttjanderättsinnehavare skall den tillträdande fastighetsinnehavaren eller nyttjanderättshavaren, omedelbart efter tillträde anmäla förändring till Renhållaren.	Fastighetsägarna: I 7a § åläggs fastighetsägare att anmäla förändringar i ägarförhållanden och nyttjanderättsförhållanden till nämnden. Hur praktisk och oförarglig som bestämmelsen än kan förefalla är det inte möjligt att för kommunen införa den. Det ankommer inte på kommunen att utfärda dylika anvisningar. Om avsikten är att reglera civilrättsliga frågor för att underlätta handläggningen av fakturor e dyl, bör det ske i avtal med respektive fastighetsägare. Juridiska avdelningen: 7a § För att tydliggöra att det inte bara är ändrade ägarförhållanden som skall anmälas och för att undvika otydlighet om vem som skall fullgöra anmälningsskyldigheten beträffande ändrade förhållanden föreslås att detta övervägs igen och klargörs exempelvis genom att ange att <i>"Ändring av innehavarförhållanden eller annan förändring som berör avfallshanteringen för fastigheten skall genast anmälas av fastighetsinnehavaren till renhållaren."</i>
--	---	--	--

HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL Hämtningsområde 8 § Stockholms kommun utgör ett hämtningsområde.	HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL Hämtningsområde 8 § Stockholms kommun utgör ett hämtningsområde. <i>Renhållaren kan ange speciella regler för avfallshanteringen för öar utan broförbindelse</i>	8 § Inom Stockholms stad finns även öar utan broförbindels e. Lambarön. Lindholmen och Årsta Holmar. Från öarna sker säsongshämtning av hushålls-avfallet och latrin från gemensam uppsamlingsplats som anvisats av renhållaren. Under övrig tid hämtas avfallet enligt överens-kommelse.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 8§ <i>Stockholms kommun utgörs av flera hämtningsområden.</i> Motivering: Hämtningsområdena bör indelas geografiskt av Renhållningsnämnden. Miljöförvaltningen anser att det finns fördelar med att dela upp kommunen i flera hämtningsområden. I det tillägget som förslaget ger antyder att öar utan broförbindelse skulle kunna utgöra ett eget hämtningsområde. Dessutom har RHN redan angivit speciella regler i och med ändringen i 31 §. Renhållningstaxan skulle kunna differentieras i respektive hämtningsområde exempelvis öar utan broförbindelse, stenstaden och en- och tvåfamiljsområden. En annan fördel är att ett införande av flera hämtningsområden kan underlätta uppföljning och redovisning av successivt införda åtgärder. Se även 31 §d. Juridiska avdelningen: 8 § Förslaget bör övervägas igen mot bakgrund av att regler för avfallshantering skall, som nämnts ovan, beslutas av kommunfullmäktige. Därutöver fordras sakliga skäl för avsteg från likabehandlingsprincipen.
Skyldighet att lämna avfall 9 § Hushållsavfall och därmed jämförligt avfall skall lämnas till av renhållaren utsedd entreprenör om inte annat sägs i dessa föreskrifter.			

Förutsättningar för eget omhändertagande 10 § Kompostering av förmultningsbart köksavfall på fastigheten skall ske i skadedjurssäker och värmeisolerad behållare. Kompostering och nyttjandet av kompostprodukt skall ske på sådant sätt att risk för olägenhet eller näringsläckage inte uppkommer. Anmälan skall göras enligt 37 §. Annat bortskaffande av avfall än kompostering inom den egna fastigheten är inte tillåten utan särskild dispens. 11 § Torrt trädgårdsavfall som inte kan utnyttjas för kompostering får eldas endast om det inte strider mot lokala hälsoskydds- och brandföreskrifter.	Förutsättningar för eget omhändertagande 10 § <i>Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön</i> Kompostering av förmultningsbart köksavfall på fastigheten skall ske i skadedjurssäker och värmeisolerad behållare. Kompostering och nyttjandet av kompostprodukt skall ske på sådant sätt att risk för olägenhet eller näringsläckage inte uppkommer. Anmälan skall göras enligt 37 §. Annat bortskaffande av avfall än kompostering inom den egna fastigheten är inte tillåten utan särskild dispens. <i>Trädgårdsavfall omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt.</i>	10 § 1:a och 4:e stycket flyttat från 37 § för att få en tydligare skrivning.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 10 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön Kompostering av förmultningsbart <i>hushållsavfall</i> skall ske i värmeisolerad <i>och för ändamålet avsedd</i> behållare. Kompostering <i>skall ske på fastigheten</i> och nyttjandet av kompostprodukt skall ske på sådant sätt att risk för olägenhet eller näringsläckage inte uppkommer. Motivering: Miljöförvaltningen har under 2004 undersökt 177 hushåll som komposterar hushållsavfall. I studien framkommer bl a. att en god skötsel av komposten förhindrar skadedjursförekomst i större utsträckning än behållarens egenskaper. Juridiska avdelningen: 10 § För tydlighets skull bör det i första stycket läggas till beträffande den begränsade möjlighet som finns att ta om hand avfall på den egna fastigheten att det skall ske <i>i enlighet med dessa föreskrifter</i>. Brand- och räddningsnämnden: 11§ Brandförsvaret har inga föreskrifter gällande utomhuseldning. Brandförsvaret har dock ett informationsblad om utomhuseldning samt en villkorsbilaga för ansökan om tillstånd att anordna valborgsmässaöld.
---	---	--	---

Sortering av hushållsavfall 12 § Varje fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13-17 §§. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer.	Sortering av hushållsavfall 12 § Varje fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13-17 §§. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. <i>12 a § Utsortering av matavfall från hushåll samt restauranger och storkök och som lämnas till renhållarens insamlingssystem är frivilligt. Utsortering sker i samråd med renhållaren.</i>	12 § har överklagats och prövningstills tånd har begärts hos och erhållits av Kammarrätten.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 12 § Varje fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare skall skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13-17 §§. Det utsorterade avfallet skall transporteras bort <i>skilt från annat avfall</i> från fastigheten så ofta att olägenhet för människors hälsa eller miljön inte uppkommer. 12 a § <i>Utsorterat</i> matavfall från hushåll <i>respektive</i> restauranger och storkök <i>kan efter samråd med renhållaren</i> lämnas till renhållarens insamlingssystem. Övr: Hämningsområden kan strategiskt utvecklas områdesvis och utöka graden av insamling av matavfall. Juridiska avdelningen: 12 § För att tydliggöra att möjlighet att sortera ut angivet avfallsslag kan skapas på olika sätt bör det inte anges att det avfall som transporteras bort från fastigheten skall vara <i>utsorterat</i>. Det ordet kan således strykas. Bestämmelsen skulle också kunna göras tydligare om det klarare anges vem det är som har ansvaret för att skapa möjligheten till utsortering på angivet sätt. I och för sig anges det i de efterföljande paragraferna att det ankommer på fastighetsinnehavaren att anvisa plats för grovavfallet och om möjligt anordna insamlingssystem för de övriga angivna särskilda avfallsslagen. I 12 § anges dock att det både är fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare som har det ansvaret. Det kan ifrågasättas om inte nyttjanderättshavare bör strykas i bestämmelsen. Därigenom tydliggörs att ansvaret åvilar fastighetsinnehavaren även om denne helt eller delvis har upplåtit fastigheten med nyttjanderätt. Följden skulle emellertid bli att fastighetsägare som upplåtit marken med
--	---	--	---

		exempelvis bostadsarrende eller jordbruksarrende har ansvaret för att skapa möjlighet för aktuell utsortering. Fastighetsinnehavarens ansvar torde denne dock i erforderlig utsträckning kunna hantera genom civilrättsligt avtal med nyttjanderättshavaren. Tydligheten i bestämmelsen skulle därmed öka och tillämpningen underlättas. Bestämmelsen bör mot bakgrund härav övervägas ytterligare. Sveriges BostadsrättsCentrum, SBC: Formuleringen är oklar. Är det stadens uppfattning att alla fastighetsägare måste inrätta grovsoprum med särskild plats för fem fraktioner? (Parentetiskt kan nämnas att samma fråga kan ställas för varje enskild bostadsrättshavare och hyresgäster – de omfattas så vitt vi kan se av den definition som valts i föreskrifterna för begreppet nyttjanderättshavare.) Vi är emot denna tolkning om ett obligatorium. Är det ett obligatorium bör det skrivas tydligt och kompletteras med krav på rummen beträffande storlek, respittid för att anordna ett grovsoprum samt eventuella sanktioner för dem som inte bygger grovsoprum. Vi har ca 2000 anslutna bostadsrättsföreningar i Stockholm. Vi är allt fler som tycker att det är önskvärt och en viktig kvalitet i boendet att det finns utrymmen för källsortering inom fastigheten. Vi förordare en linje där stadens mål och krav på sortering uttrycks i termer av ”bör” och önskvärt. Det finns ett stort antal hus där det inte finns plats för denna typ av sophantering. Den retroaktiva form av lagstiftning som eventuella krav på obligatoriska grovsoprum utgör är främmande för svensk rättsordning.
--	--	---

		Fastighetsägarna: Kammarrätten har kommit fram till att Renhållningsordningen inte ska upphävas. Kammarrätten skriver i sin dom: Bestämmelserna är visserligen i vissa delar något otydligt utformade men skall, med hänsyn till vad kommunen har anfört, inte ges den vidsträckta tolkningen att de innebär ett åläggande för ägare av flerfamiljshus att avsätta och utrusta utrymmen för sopsortering inom fastigheterna. Föreningen tolkar domen och uttalandet så att t ex 13 § i renhållningsordningen – att grovavfallet skall lämnas till av fastighetsinnehavaren anvisad plats inom fastigheten – saknar betydelse om fastighetsägaren inte har möjlighet att anvisa någon sådan plats. Föreningen anser att uttalandet i kammarrättens dom leder till ett behov av att förtydliga bestämmelserna i 12-17 §§ så att det klart framgår vilka skyldigheter fastighetsägarna har. Distriktsstyrelsen i Fasta-Skarpnäcks HSB-distrikt Kommer lydelsen i 12 § att stå sig? Ska fastighetsägare – fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare med Er terminologi – skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13, 15-17 §§. Där talas om grovavfall och elektriska och elektroniska produkter. Eftersom det inte sägs när eller hur snabbt möjligheterna ska finnas, är det naturligt att läsa texten så att det ska ske omgående. Det är dock omöjligt att göra för många föreningar i vårt distrikt. De har inte alltid utrymmen som kan tas i anspråk utan särskilda, tidskrävande insatser. Det finns fall där man saknar möjligheter att ordna utrymmen inom byggnader och disponerad tomtmark. Mot den bakgrunden vill vi föreslå att förvaltningen får i uppdrag att planera för hur möjligheterna ska kunna genomföras och när – en planering som fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare – får tillfälle att yttra
--	--	---

		sig över. Först sedan den utredningen gjorts område för område och förutsättningar för möjligheterna eller bristande förutsättningar konstaterats och hur tidsfrågan bör bedömas, bör behörig beslutsfattare i kommunen ta beslut i frågan. I 12 och 14 §§ förutsätts fastighetsägaren skapa möjlighet för sortering av farligt avfall. Vi vill tillägga att det inte kan vara särskilt miljövänligt – närmast miljöfarligt – att förvara miljöfarligt avfall fastighetsnära. Vi vill bestämt avråda från en sådan ordning. Vi förutsätter att förvaltningen och Arbetsmiljöverket samverkar och att den samverkan även gäller de synpunkter vi tagit upp. Inom distriktet har det förekommit att Arbetsmiljöverket ställt ultimata krav på ombyggnader eller andra tidskrävande åtgärder beträffande sortering och hämtning av sopor. Krav som skulle åtgärdas omgående eller med mycket kort varsel trots att förhållandena varit kända för dem som svarar för sophämtning under mycket lång tid. Det är inte en rimlig planering – lika lite som ett krav på att möjligheter enligt 12-13, 15-17 §§ ska finnas utan vettig planering för det. Norrmalms sdn: Förvaltningen föreslår ett tillägg där ansvaret för plats för avfall jämförbart med hushållsavfall, grovavfall och verksamhetsavfall från verksamhetsutövare ska regleras i samband med hyreskontraktet. Idag kan det vara oklart för främst småföretagare, vilket resulterar i att avfallet kan hamna på allmän plats. Östermalms sdn: Förtydliganden föreslås om ansvarsfördelningen mellan fastighetsinnehavare och nyttjanderättsinnehavare avseende skyldigheten att skapa möjlighet för sorteringen av avfallsslag. Anledningen är de gränsdragningsproblem
--	--	--

		som förvaltningen erfar kan uppkomma när exempelvis små företag eller verksamheter hyr in sig i fastigheter. Vanligen upprättas ett avtal där parterna kommer överens om att hyresgästen ska ombesörja sophämtning. En rimlig tolkning av detta är att hyresgästen skaffar ett eget avtal avseende hämtning av avfall underförstått att de fysiska förutsättningarna, dvs avfallsutrymmen, finns att tillgå. I praktiken är det dock vanligt att det saknas soprum och grovavfallsrum som verksamheten får nyttja. I sämsta fall hamnar avfallet ute på gator och trottoarer i väntan på bortforsling. Detta drabbar omkringboende i form av ökad nedskräpning och lukt samt stadsdelen i form av ökade kostnader för renhållning. Förvaltningen tolkar skrivningen i Boverkets författningssamling (BFS 2002:19), kap 3:331 om Avfallsutrymmen: ”12§ Varje fastighetsinnehavare skall för boende och andra brukare skapa möjlighet för sortering av avfallsslag enligt 13-17 §§.” som att fastighetsinnehavare ska ha ett större ansvar för att tillhandahålla avfallsutrymmen, vilket därmed tydligare bör framgå av föreskrifterna i renhållningsordningen. Inom stadsdelsområdet tenderar avfallshanteringen att flytta ut på gatan när små företag och andra mindre brukare inte får tillgång till avfalls- och sorteringsutrymmen i fastigheten där de har sin lokal. Förvaltningen vill framhålla vikten av att det i föreskrifter finns stöd för att dessa grupper har tillgång till avfallsutrymmen där även grovavfall kan lämnas. Juridiska avdelningen: 12a § Bestämmelsen som rör frivillig sortering av matavfall har smugit sig in i ett avsnitt om utsortering av grovavfall mm och bör lämpligare återges som en egen huvudparagraf och rubrik förslagsvis före 12 §.
--	--	--

Grovavfall 13 § Grovavfallet lämnas till av fastighetsinnehavaren anvisad plats inom fastigheten och hämtas av renhållaren upphandlad grovavfallsentreprenör. Enskilda hushåll kan även lämna sorterat avfall vid kommunens återvinningscentraler. Grovavfall skall före transport till behandlingsanläggning sorteras i en brännbar och i en icke brännbar fraktion. Från grovavfallet skall även sorteras ut farligt avfall, elektriska och elektroniska produkter, kylmöbler och batterier. Ur den icke brännbara fraktionen bör även metallskrot sorteras ut. Grovavfallsutrymme eller grovavfallet skall förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall. Farligt avfall 14 § Hushållens farliga avfall, enligt definition 4 § avfallsförordningen, skall sorteras ut från övrigt avfall och hållas skilt	Grovavfall 13 § Grovavfallet lämnas till av fastighetsinnehavaren anvisad plats inom fastigheten och hämtas av renhållaren upphandlad grovavfallsentreprenör. Enskilda hushåll kan även lämna sorterat <i>grovavfall</i> vid kommunens återvinningscentraler. Från grovavfallet skall <i>före borttransport</i> farligt avfall, elektriska och elektroniska produkter, kylmöbler och batterier <i>sorteras ut och hållas skilt från övrigt avfall</i>. Grovavfall skall <i>före avlämning vid</i> behandlingsanläggning sorteras i en brännbar och i en icke brännbar fraktion. <i>Ur den icke brännbara fraktionen bör även metallskrot sorteras ut.</i> Grovavfallsutrymme eller grovavfallet skall förses med märkning som klargör att det är fråga om grovavfall. Farligt avfall 14 § Hushållens farliga avfall, enligt definition 4 § avfallsförordningen, skall hållas skilt från annat avfall. Det	13 § I stycke 2 har redigering av text skett, i övrigt oförändrat	Juridiska avdelningen: 13 § Det anges i första stycket att fastighetsinnehavaren skall anvisa plats inom fastigheten för grovavfall. Bestämmelsen bör tydliggöras så att det klart framgår att fastighetsinnehavaren även har möjlighet att anvisa plats i form av beställd container eller i form av särskilt beställt avfallshämningsfordon eller liknande. Den ordalydelsemässiga begränsningen till <i>plats inom fastigheten</i> bör därför övervägas på nytt. Förslagsvis kan plats inom fastigheten kompletteras med tillägget ”eller dess närhet” eller liknande. Att platsen skall vara lämplig ur brandsäkerhets-, arbetsmiljö-, och miljö- och hälsoskyddsaspekt bör också anges. Hur fastighetsinnehavarens ansvar kan fullgöras kan även anges i tillämpningsanvisningar inom ramen för beslutad renhållningsordning. Kylmöbler är från och med den 13 augusti 2005 elavfall och bör utmönstras från denna bestämmelse. Juridiska avdelningen: 14 § Bestämmelsen om farligt avfall bör tydliggöras genom språklig korrigering så att ”Hushållens farliga avfall skall lämnas till <i>i förekommande fall</i> fastighetens insamling av farligt avfall... ”. Fastighetsägarna: Definitionen av begreppet farligt avfall är oklar. Även elektroniken bör räknas hit. I vart fall måste det klarläggas hur de olika typerna av farligt avfall skall hanteras. Eftersom det av uppenbara skäl inte är lämpligt att förvara insamlat farligt avfall i bostadshyreshus anser föreningen att kommunen måste ta konsekvensen av detta.
---	---	--	---

från annat avfall. Det farliga avfallet skall vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. Hushållsavfall som utgörs av eller innehåller farligt avfall skall lämnas till fastighetens insamling av farligt avfall (i förekommande fall) eller till kommunens insamlingssystem. Elektriska och elektroniska produkter 15 § Avfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter skall hållas skilt från annat avfall så att det kan hanteras separat. Elektronikavfall skall sorteras enligt renhållarens eller producentens anvisningar. Avfall av elektriska och elektroniska produkter lämnas till producentens insamlingssystem eller till av fastighetsinnehavaren anvisad plats inom fastigheten. Från anvisad plats inom fastighet hämtas avfallet av elektriska och elektroniska produkter av renhållaren upphandlad grovavfallsentreprenör. Avfallet kan även lämnas vid kommunens återvinningscentraler.	farliga avfallet skall vara tydligt märkt med uppgift om innehåll. <i>Hushållens farliga avfall skall lämnas till fastighetens insamling av farligt avfall (i förekommande fall) och hämtas av renhållaren anvisad entreprenör eller till kommunens insamlingssystem för farligt avfall.</i>	15 § Paragrafen kan komma att justeras utifrån kommande förordning om producentansvar för elektriska och elektroniska produkter.	Alternativet att lämna farligt avfall till ”fastighetens insamling av farligt avfall” bör utgå. Sortera mera! 14 § ett ord saknas, lägg till ...hämtas av renhållaren anvisad entreprenör eller lämnas till kommunens ... Juridiska avdelningen: 15 § Nya bestämmelser om producentansvar för elavfall träder i kraft den 13 augusti 2005 och medför behov av justering av bestämmelsen. Skrivningen om fastighetens insamlingssystem bör överensstämma med skrivningen beträffande farligt avfall i 14 §. Norrmalms sdn: 15§ förslag om tillägg till sista meningen: ”Avfallet kan även lämnas vid kommunens återvinningscentraler eller när det gäller icke skrymmande avfall till kommunens insamlingssystem som mobil miljöstation.”
---	--	--	---

Kasserade kylskåp och frysar 16 § Avfall som utgörs av kasserade kylskåp och frysar skall hanteras varsamt och hållas skilt från annat avfall, så att det kan omhändertas särskilt. Kasserade kylskåp och frysar lämnas till av fastighetsinnehavaren anvisad plats inom fastigheten och hämtas av renhållaren upphandlad grovavfallsentreprenör. Enskilda hushåll kan även lämna kasserade kylskåp och frysar vid kommunens återvinningscentraler.		16 § Paragrafen kan komma att justeras utifrån kommande förordningen för producentansvar för elektriska och elektroniska produkter Enligt förslag kommer kasserade kyl och frysar att omfattas av producentansvar från och med 13 augusti 2005.	Juridiska avdelningen: 16 § Enligt nya bestämmelser om producentansvar för elavfall som träder i kraft den 13 augusti 2005 omfattas kasserade kylskåp och frysar av producentansvaret och därmed av förslagets bestämmelse i 15 § om elavfall.
Batterier 17 § Kasserade batterier skall sorteras ut och hållas skilt från övrigt hushållsavfall. Detta gäller även kasserade produkter med inbyggda batterier eller produkter	Batterier 17 § <i>Avfall som utgörs av</i> kasserade batterier skall hållas skilt från övrigt hushållsavfall. Detta gäller även kasserade produkter med inbyggda batterier eller produkter som på annat	17 § Paragrafen kan komma att justeras utifrån	Juridiska avdelningen: 17 § Skrivningen om fastighetens insamlingssystem bör överensstämma med motsvarande skrivningar i 14 och 15 §§.

som på annat sätt innehåller sådana batterier. Konsumentbatterier (småbatterier) ska lämnas till inom fastigheten anordnad insamling eller kommunens insamlingssystem. Produkter med inbyggda miljöfarliga batterier kan lämnas till försäljningsställen och återvinningscentraler. (Se även Elektriska och elektroniska produkter). Bilbatterier och andra större startbatterier kan lämnas till återförsäljare av dessa batterier eller kommunens återvinningscentraler.	sätt innehåller sådana batterier. Konsumentbatterier ska lämnas till inom fastigheten anordnad insamling (<i>i förekommande fall</i>) eller kommunens insamlingssystem. Produkter med inbyggda miljöfarliga batterier kan lämnas till försäljningsställen och återvinningscentraler. (Se även Elektriska och elektroniska produkter). Bilbatterier och andra större blybatterier kan lämnas till återförsäljare av dessa batterier eller kommunens <i>insamlingssystem för bilbatterier</i>.	kommande förordningen för producentansvar för elektriska och elektroniska produkter	
18 § Försäljare som säljer produkter med inbyggda miljöfarliga batterier är skyldiga att återta dessa produkter och lämna dem till kommunens insamlingssystem.		18 § Paragrafen kan komma att justeras utifrån kommande förordningen för producentansvar för elektriska och elektroniska	Juridiska avdelningen: 18 § Produkter med inbyggda batterier torde omfattas av de nya producentansvarsbestämmelserna för elavfall från och med den 13 augusti 2005 och därmed omfattas av 15 § i dessa föreskrifter.

		produkter.	
Avfall med producentansvar 19 § Hushåll och andra förbrukare skall sortera ut avfall som hänförs till producentansvaret och lämna avfallet för borttransport i de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller. Vid fastighetsnära insamling sker hämtning av avfallet efter överenskommelse mellan fastighetsinnehavaren och producenternas entreprenörer.	Avfall med producentansvar 19 § Hushåll och andra förbrukare skall sortera ut avfall som hänförs till producentansvaret och lämna avfallet <i>till</i> de insamlingssystem som producenterna tillhandahåller. Vid fastighetsnära insamling sker hämtning av avfallet efter överenskommelse mellan fastighetsinnehavaren och producenternas entreprenörer.	Avser tidningar, förpackningar, elektriska och elektroniska produkter, kyl- och frysmöbler, bilbatterier och däck.	Juridiska avdelningen: 19 § Bör tydliggöras med hänvisning till 15 § där särskilda bestämmelser ges beträffande elavfall.
Hämtningsintervall 20 § a) Från en- och tvåfamiljshus sker hämtning på vardagar i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst en gång per vecka. Sker kompostering av allt lättnedbrytbart hushållsavfall i enlighet med vad som anges i 37 § får renhållaren medge hämtning en gång varannan vecka. I övrigt prövas frågor om undantag från	Hämtningsintervall 20 § a) Från en- och tvåfamiljshus sker hämtning på vardagar i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, <i>dock minst var fjärde (4:e) vecka.</i> <i>För utsorterat matavfall som lämnas till renhållarens insamlingssystem sker hämtning minst var fjortonde dag.</i> Frågor om undantag från reglerna om hämtningsintervall prövas i samband	20 § Under en övergångsperiod fram till dess beslut fattas om generell övergång till hämtning av avfall var fjortonde dag, medges frivillig hämtning var	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 20 § a) Från en- och tvåfamiljshus sker hämtning på vardagar i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, <i>dock minst varannan vecka.</i> Om längre hämtningsintervall ska komma ifråga ska hushållet sortera allt förmultningsbart hushållsavfall för kompostering eller lämna det till kommunens insamlingssystem för organiskt avfall. Kommentar: Förvaltningen anser det inte vara lämpligt att förlänga hämtningsintervallet till en gång per månad. Risker för luktolägenhet är påfallande. Förvaltningen anser att en utvärdering av det förlängda hämtningsintervallet till varannan vecka och utsortering av matavfall ska ligga till

reglerna om hämtningsintervall i samband med att miljö- och hälsoskyddsnämnden prövar ansökan om dispens enligt 35 §. b) Från flerbostadshus, affärshus, kontorshus och liknande sker hämtning på vardagar i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst en gång per vecka. c) När uppsamling av avfall sker i slutna container sker hämtning i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst var 14:e dag. d) Från fritidshus, koloniträdgårdar, fritidsanläggningar och liknande sker hämtning fr.o.m den 15 april t.o.m. den 15 oktober i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst en gång per vecka. Övrig del av året sker hämtning efter särskild beställning. Sker	med att miljö- och hälsoskyddsnämnden prövar ansökan om dispens enligt 35 §. b) (oförändrat) c) (oförändrat) d) Från fritidshus, koloniträdgårdar, fritidsanläggningar och liknande sker hämtning fr.o.m den 15 april t.o.m. den 15 oktober i den ordning som renhållaren bestämmer och så ofta att olägenhet inte uppkommer, dock minst <i>var fjortonde dag</i>. Övrig del av året sker hämtning efter särskild beställning. Frågor om undantag från reglerna om hämtningsintervall prövas i samband med att miljö- och	fjortonde dag enligt renhållarens anvisningar. KF beslut väntas 24 januari 2005	grund innan en ytterligare förlängning av hämtningsintervallet kan bli aktuellt. Kungsholmens stadsdelsnämnd: 20§a Förändringen från minst en gång per vecka till minst en gång var fjärde vecka är en bra förändring som stimulerar till ökad källsortering samtidigt som det ger en lägre kostnad för sophämtningen. Juridiska avdelningen: 20 § a) Bör tydliggöras så att det med <i>olägenhet</i> framgår vad för slag av olägenhet som avses. 20 § g) Bestämmelsen synes inte tillföra något i materiellt hänseende och torde därför kunna utmönstras. För det fall tätare hämtning erfordras följer det av andra föreskrifter att borttransport och hämtning skall ske så ofta att olägenhet inte uppkommer.
---	---	--	--

kompostering av allt lättnedbrytbart hushållsavfall i enlighet med vad som anges i 37 § får renhållaren medge hämtning en gång varannan vecka. I övrigt prövas frågor om undantag från reglerna om hämtningsintervall i samband med att miljö- och hälsoskyddsnämnden prövar ansökan om dispens enligt 35 §. e) Från anläggning som inte kan hänföras till ovan angivna sker hämtning i den ordning som renhållaren bestämmer, dock minst så ofta att olägenhet inte uppkommer. f) Hämtning av grovavfall och utsorterat avfall från fastighet sker efter särskild beställning. Enskilda hushåll kan lämna sorterat grovavfall vid kommunens återvinningscentraler.	hälsoskyddsnämnden prövar ansökan om dispens enligt 35 §. e) (oförändrat) f) Hämtning av grovavfall och utsorterat avfall från fastighet sker efter särskild beställning. <i>g) Renhållaren kan påfordra tätare hämtning om detta i speciella fall är erforderligt.</i>		
--	---	--	--

Emballering av avfall 21 § I behållare och utrymme för avfall får endast läggas sådant avfall för vilket behållaren och förvaringsplatsen är avsedd. Avfall skall vara väl emballerat så att skada, arbetsmiljöproblem eller annan olägenhet inte uppkommer.			
Utrymmen för avfall, behållarplats, behållare, hämtningsvägar m.m. 22 § Renhållaren meddelar anvisningar om, storlek och typ av avfallsbehållare, säckställ samt latrinbehållare. Godkända behållartyper anges i bilaga 1. Behållare för uppsamling av avfall skall vara uppställd så att hämtning underlättas samt placerad på lämplig plats så att olägenhet inte uppstår. Behållare skall placeras så att den kan hämtas och hanteras med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem. Nedgrävning av avfallsbehållare får inte ske såvida den inte är försedd med av renhållaren	Utrymmen för avfall, behållarplats, behållare, hämtningsvägar m.m. 22 § Renhållaren meddelar anvisningar om, storlek och typ av avfallsbehållare, säckställ samt latrinbehållare. Godkända behållartyper anges i bilaga 1. Behållare för uppsamling av avfall skall vara uppställd så att hämtning underlättas samt placerad på lämplig plats så att olägenhet inte uppstår. Behållare skall placeras så att den kan hämtas och hanteras med den utrustning som används i kommunens insamlingssystem. <i>Avfall som uppsamlas i kärl vid en- och tvåfamiljsfastigheter skall placeras vid fastighetens tomtgräns i direkt anslutning till</i>		Juridiska avdelningen: 22 § Stycke ett bör tydliggöras så att det med <i>olägenhet</i> framgår vad för slag av olägenhet som avses. Stycke två bör tydliggöras så att det anges att kärlet skall placeras på <i>lämplig plats</i> eller motsvarande. Begreppet <i>kärrbar</i> bör i språkligt hänseende undvikas i föreskrifterna. Brand- och räddningsnämnden: 22§ Skrivningen ”Behållare för uppsamling av avfall skall vara placerad <i>på lämplig plats</i> så att olägenhet inte uppstår.” bör förtydligas för den enskilde, förslagsvis i en bilaga. Brandförsvaret är medvetna om att fler myndigheter och organisationer kan ha synpunkter på hur ”lämplig plats” skall definieras. Brandförsvarets erfarenhet är att det förekommer att avfallsbehållare inom staden placeras på ställen som är direkt olämpliga ur utrymningshänseende, brandspridningssynpunkt samt tillgänglighet för brandförsvarets fordon och utrustning i händelse av

godkänd upphissningsanordning. Det åligger fastighetsinnehavaren att se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålles i framkomligt skick. Transportvägen skall röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg och tomtmark som utnyttjas vid hämtning skall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för hämtningsfordon. Entreprenören skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Nycklar, portkoder och dylikt skall vid begäran om hämtning lämnas till renhållaren. Ändringar skall utan anmaning meddelas renhållaren. Fyllnadsgrad och vikt 23§ Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Den får inte heller vara så tung att det blir uppenbara svårigheter att flytta	<i>hämtningsfordonets uppställningsplats. Transportvägen skall vara kärrbar.</i> Nedgrävning av avfallsbehållare får inte ske såvida den inte är försedd med av renhållaren godkänd <i>och fungerande</i> upphissningsanordning. Det åligger fastighetsinnehavaren att se till att transportväg fram till behållarens hämtnings- och tömningsplats hålles i framkomligt skick. Transportvägen skall röjas från snö och hållas halkfri. Enskild väg och tomtmark som utnyttjas vid hämtning skall vara så dimensionerad och hållas i sådant skick att den är farbar för hämtningsfordon. Entreprenören skall ha tillträde till de utrymmen i fastigheten där arbetet skall utföras. Nycklar, portkoder och dylikt skall vid begäran om hämtning lämnas till renhållaren. Fyllnadsgrad och vikt 23§ Behållare får inte fyllas mer än att den lätt kan tillslutas. Närmare anvisningar om tillåten vikt och		brand. Brandförsvaret ser fram emot att få delta i framtagandet av ett dokument där olika myndigheters och organisationers synpunkter vad gäller placering av avfallskärl förtydligas för den enskilde. Villaägarna: 22§ Kärl för avfall från en- och tvåfamiljsfastigheter skall enligt förslaget placeras vid fastighetens <i>tomtgräns</i> och i anslutning till hämtningsfordonets uppställningsplats. Detta är en skärpning gentemot tidigare bestämmelser, enligt vilka behållarna skulle vara så placerade att olägenhet helt allmänt inte uppkommer. Tveksamhet kan då råda om vad som menas med ”tomtgräns”. Innebär detta att behållarna även får placeras delvis på gatumark, dvs. i detta fall lämpligen på trottoaren. Detta är det vanliga idag. Eller skall behållarna vara helt uppställda på den egna tomten? Här bör klargöras att behållarna, under de korta tider som kan vara aktuella för hämtning, får placeras på trottoaren helt nära tomtgränsen. Någon kärning blir då inte aktuell för entreprenören. Juridiska avdelningen: 23 § Sista meningen i bestämmelsen synes höra hemma i 22 §.
--	---	--	--

den. Närmare anvisningar om tillåten vikt och dragmotstånd för behållare lämnas av renhållaren. Behållare som är överfull eller för tung hanteras enligt renhållarens anvisningar.	dragmotstånd för behållare lämnas av renhållaren. Behållare som är överfull eller för tung hanteras enligt renhållarens anvisningar. Ändringar skall utan anmaning meddelas renhållaren.		
--	--	--	--

Ansvar för anskaffande och underhåll av säckställ/behållare m.m. 24 § Fastighetsinnehavaren är ansvarig för anordnande, installation och underhåll av inom fastigheten installerade anordningar för avfallshanteringen såsom säckställ, kärl, sopskåp, utrymme för avfall m.m. Beträffande säckhållare och andra anordningar gäller följande: - De skall vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. - De skall utformas, underhållas och installeras så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras. - De skall vara lättåtkomliga för upphängning/uppställning och skiftning av förekommande behållartyper. - De skall medge hantering med den utrustning som används i	Ansvar för anskaffande och underhåll av säckställ/behållare m.m. 24 § Fastighetsinnehavaren är ansvarig för anordnande, installation och underhåll av inom fastigheten installerade anordningar för avfallshanteringen såsom säckställ, kärl, sopskåp, utrymme för avfall m.m. Beträffande säckhållare och andra anordningar gäller följande: - De skall vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt och dylikt. - De skall utformas, underhållas och installeras så att kraven på god arbetsmiljö uppfylls och risken för olycksfall minimeras. - De skall vara lättåtkomliga för upphängning/uppställning och skiftning av förekommande behållartyper. - De skall medge hantering med den utrustning som används i kommunens renhållningssystem. <i>Renhållaren anskaffar och äger de</i>	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 24 § Fastighetsinnehavaren är ansvarig för anordnande, installation och underhåll av inom fastigheten installerade anordningar för avfallshanteringen såsom säckställ, kärl, sopskåp, utrymme för avfall m.m. Beträffande säckhållare och andra anordningar gäller följande: - De skall vara tillgängliga och ges service i form av återkommande underhåll och tillsyn för att förebygga driftavbrott och olägenhet såsom buller, lukt, <i>ohyra</i>, <i>skadedjur</i> och dylikt. Juridiska avdelningen: 24 § I sista stycket bör begreppet <i>återgångsbehållare</i> som anges inom parentes strykas. Begreppet ökar inte förståelsen av bestämmelsen. Däremot blir det oklart om bestämmelsen i 25 § om fastighetsinnehavarens ansvar för rengöring och tillsyn endast gäller kärl för en- och tvåfamiljsfastigheter.
---	---	---

kommunens renhållningssystem.	<i>kärl (återgångsbehållare) som nyttjas för avfallshantering vid en- och tvåfamiljsfastigheter. Beträffande ansvar för rengöring och tillsyn se 25§.</i>		
25§ Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av återgångsbehållare och utrymme för avfall.			Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 25§ Fastighetsinnehavaren har ansvar för rengöring och tillsyn av återgångsbehållare och utrymme för avfall. <i>Utrymmena skall vara väl rengjorda och inte ge upphov till lukt, buller, ohyra, skadedjur eller dylikt.</i> Juridiska avdelningen: 25 § Begreppet återgångsbehållare bör definieras förslagsvis genom att det anges att det ”Med återgångsbehållare avses kärl, container, komprimator och liknande.” Villaägarna: Det kan vara befogat, där behov föreligger, att entreprenören kan åta sig rengöring och tillsyn mot en mindre avgift. För äldre fastighetsinnehavare innebär detta en lättnad. Hänsyn till handikappade måste även göras.
Latrin 26 § Då fastighet eller båt, fartyg, pråm eller liknade flytetyg i hamn saknar anslutning till avloppsanläggning skall avfall från torrklosett samlas upp i täta behållare av typ, material, kvalitet		.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: §§26-30 Här används flera begrepp för torrtoaletter. En god tillämpning av föreskrifterna kräver ett konsekvent och väl definierat språkbruk.

och storlek som anges i bilaga 1.			
27 § Latrinbehållare skall förslutas genom fastighetsinnehavarens, nyttjanderättshavarens eller båtägarens försorg och ställas vid fastighetsgräns eller annan anvisad plats så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt.	27 § Latrinbehållare skall förslutas genom fastighetsinnehavarens, nyttjanderättshavarens eller båtägarens försorg och ställas vid fastighetsgräns eller annan anvisad plats så nära uppställningsplats för hämtningsfordon som möjligt. <i>Behållare tillhandahålles av renhållaren.</i>		.
28 § Hämtning av latrin sker efter särskild beställning.			
29 § För installation av förmultningstolett samt kompostering av latrin krävs medgivande av miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 37-38 §§. Med förmultningstolett menas mulltoaletter samt kompostering av latrin i latrinkompost.			
30 § Permanent användning av så kallad Bajamaja och liknande är inte tillåtet. <u>Kommentar.</u> Bajamaja är en form av slutna behållare och undantagna från tillståndplikten.			Juridiska avdelningen: 30 § Bestämmelsens utformning med tillhörande kommentar bör övervägas ytterligare mot bakgrund av att det inte synes lämpligt att i föreskriftssammanhang använda firmadominanten i den registrerade firman Bajamaja AB i generisk betydelse som beteckning av portabla torrtoaletter

Slam 31 § Enskilda slamavskiljare, fettavskiljare och slutna tankar innefattande urintankar, skall vara lätt tillgängliga för tömning. Lock, manlucka eller annan tömningsanordning skall kunna öppnas av en person och får inte vara övertäckt vid tömning. Fastighetsinnehavaren ansvarar för anläggningens skötsel och underhåll. Finns anläggningen på båt, fartyg, pråm eller liknade flytetyg svarar ägaren för anläggningens skötsel och underhåll. Orenat avloppsvatten får inte släppas ut i hamnområde. Hämtning av slam eller urin från: a) Slutna enskilda tankar och urintankar, sker minst en gång per år. b) Fettavskiljare, sker en gång per månad eller efter särskild överenskommelse med Stockholm Vatten AB. c) Slamavskiljare, sker efter särskild beställning	Slam m.m. 31 § Oförändrad text. Hämtning av slam eller urin från: a) oförändrat b) oförändrat c) oförändrat d) <i>På öar utan broförbindelse skall slamavskiljare tömmas genom fastighetsägarens försorg. Slammet skall omhändertas och nyttiggöras inom den egna fastigheten eller på annat sätt som kan godkännas av Miljö- och hälsoskyddsnämnden</i>	Tillägg 31 § d.	Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 31 § ... Hämtning av slam eller urin från: a) Slutna tankar och urintankar, <i>sker så ofta att inte olägenhet uppkommer dock minst en gång per år.</i> Kommentar: Renhållningsordningen bör ställa krav på Renhållningsnämnden att registerhålla uppgifter om slamtömning samt tömning av latrin och slutna tankar. 31 § d) I och med införandet av 31 § d) så har kommunens ansvar för bortforsling överlämnats till respektive fastighetsägare på öarna utan broförbindelse. Enligt 15 kap 13 § miljöbalken ska kommunen, när ett förslag till renhållningsordning upprättas, på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med fastighetsinnehavare och myndigheter som kan ha ett väsentligt intresse i saken. Förvaltningen saknar en redovisning av konsekvenserna av denna principiellt viktiga föreskriftsändring.
--	--	------------------------	--

ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL	ANNAT AVFALL ÄN HUSHÅLLSAVFALL OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGT AVFALL		
Uppgiftsskyldighet 32 § Den som yrkesmässigt bedriver verksamhet där det uppstår annat avfall än hushållsavfall, skall, på anmodan av renhållaren, i enlighet med 13 § avfallsförordningen, lämna de uppgifter i fråga om avfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.			
33 § Den som yrkesmässigt tillverkar, till Sverige för in eller säljer en förpackning eller en vara som är innesluten i en sådan förpackning, skall på anmodan av renhållaren, lämna de uppgifter i fråga om förpackningsavfallets art, sammansättning, mängd och hantering som behövs som underlag för kommunens renhållningsordning.			

Hanteringsbestämmelser för gödsel 34 § Gödsel som uppkommer av husdjur (häst, ko, får, get etc.) skall samlas upp och förvaras på sådant sätt att risk för olägenhet och näringsläckage inte uppkommer. Djurhållaren ansvarar för att gödsel bortskaffas och i möjligaste mån återanvänds, exempelvis som jordförbättringsmedel.			
DISPENS FRÅN FÖRESKRIFTERNA OM AVFALLSHANTERING OCH ANMÄLAN OM EGET OMHÄNDERTAGANDE	DISPENS FRÅN FÖRESKRIFTERNA OM AVFALLSHANTERING OCH ANMÄLAN OM EGET OMHÄNDERTAGANDE		
35 § Ansökan om dispens från kommunens föreskrifter om avfallshantering såvitt gäller bestämmelser om hushållsavfall ska göras av den som vill ha dispens och prövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden.			Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 35 § Ansökan om dispens från kommunens föreskrifter om avfallshantering såvitt gäller bestämmelser om hushållsavfall ska göras av den som vill ha dispens och prövas av miljö- och hälsoskyddsnämnden <i>utom såvitt gäller 40-42 §§ dessa föreskrifter.</i> Kommentar: 40-42 §§ behandlar gemensam behållare och uppehåll i hämtning.
36 § Renhållningsnämnden beviljar dispens enligt 40-42 §§.			

37 § Avfall får endast tas om hand på den egna fastigheten under förutsättning att det kan ske utan risk för olägenhet för människors hälsa och miljön. Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att ta hand om sitt förmultningsbara köksavfall på fastigheten skall anmäla detta skriftligen till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Annat bortskaffande fordrar dispens enligt 35 Anmälan och ansökan skall alltid innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertagas, samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet skall ske utan att det innebär risk för olägenhet för människors hälsa och miljön. Trädgårdsavfall omfattas inte av tillstånds- eller anmälningsplikt.	37 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som själv avser att ta hand om sitt förmultningsbara köksavfall på fastigheten skall anmäla detta skriftligen till miljö- och hälsoskyddsnämnden. Annat bortskaffande fordrar dispens enligt 35 §. Anmälan och ansökan skall alltid innehålla uppgifter om vilka avfallsslag som avses omhändertagas, samt en redogörelse för på vilket sätt omhändertagandet skall ske utan att det innebär risk för olägenhet för människors hälsa och miljön.	1:a och 4:e stycket flyttat till 10 §.	
--	--	---	--

38 § Ansökan om dispens för omhändertagande av latrin i egen förmultningsanläggning skall innehålla en beskrivning av anläggningen samt en avsättningsplan avseende en tioårsperiod där det framgår var och hur kompostprodukten kommer att användas. Skriftlig ansökan skall ske till miljö- och hälsoskyddsnämnden.			
39 § Hämtning av avfall från annan plats än från förvaringsplatsen inom fastigheten kan medges under villkor att det bedöms lämpligt från sanitär synpunkt och att det av praktiska skäl är motiverat att forsla bort avfallet från annan plats än från fastighet där det uppkommer. Skriftlig ansökan ska ske till miljö- och hälsoskyddsnämnden.			
40 § Två fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare kan av renhållningsnämnden, efter skriftlig ansökan, medges rätt att använda gemensam avfallsbehållare under förutsättning att bestämmelserna i dessa föreskrifter			

om fyllnadsgrad och vikt beaktas och att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.			
41 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt förmultningsbart hushållsavfall enligt dessa föreskrifter kan av renhållningsnämnden efter skriftlig ansökan medges att avfallet hämtas vid vartannat ordinarie hämtningstillfälle under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.	41 § Fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare som komposterar allt förmultningsbart hushållsavfall enligt dessa föreskrifter <i>eller lämnar utsorterat matavfall till renhållarens insamlingssystem</i> kan av renhållningsnämnden efter skriftlig ansökan medges att avfallet hämtas vid vartannat ordinarie hämtningstillfälle under förutsättning att olägenheter för människors hälsa eller miljön inte uppstår.	Tillägg beträffande separat insamling av utsorterat matavfall.	
42 § a) Uppehåll i hämtning vid permanentbostad samt fritidsfastighet kan av renhållningsnämnden efter ansökan medges fastighetsinnehavare eller nyttjanderättshavare om fastigheten inte kommer att utnyttjas under en sammanhängande tid om minst tre månader. b) Uppehåll i hämtning vid verksamhet kan av			

renhållningsnämnden efter ansökan medges verksamhetsinnehavaren om verksamheten inte kommer att bedrivas under en sammanhängande tid om minst en månad. Skriftlig ansökan skall lämnas till renhållningsnämnden senast en månad före den avsedda uppehållsperioden			
43 § Farligt avfall och liknande får inte användas för brandövningar av brandförsvaret. Byggnader får eldas endast om rivningslov eller rivningsanmälan föreligger.			Miljö- och hälsoskyddsnämnden: 43 § Farligt avfall och liknande får inte användas för brandövningar av brandförsvaret. Byggnader får eldas endast om rivningslov eller rivningsanmälan föreligger, <i>olägenhet inte uppkommer samt efter anmälan till miljö- och hälsoskyddsnämnden.</i> Brand- och räddningsnämnden: Texten uppfattas av brandförsvaret som föråldrad eftersom farligt avfall eller liknande inte används vid övningsverksamhet. Med hjälp av medel från miljömiljarden utvecklar brandförsvaret dessutom sin övningsanläggning i Ågesta (Huddinge kommun) så att denna blir ännu mer miljövänlig och effektiv för övningsverksamhet. Uppeldning av hus genomförs inte vid Stockholms brandförsvaret och därmed troligtvis inte heller av enskilda som rivningsmetod. Både ur hälso- och miljöperspektiv samt brandspredningshänseende är det olämpligt att elda hus i rivningssyfte. Brandförsvaret anser att 43§ bör

			formuleras om till förslagsvis ”Byggnader får ej eldas som rivningsmetod”.
44 § För forskning och utveckling inom avfallshantering får renhållaren, efter dispens av miljö- och hälsoskyddsnämnden, bedriva försöksverksamhet.			
Dessa föreskrifter träder i kraft den 25 november 2003 då Stockholms renhållningsordning Kfs. 1999:10 upphör att gälla. Undantag och medgivanden som har lämnats med stöd av tidigare bestämmelser gäller tills vidare.	<i>Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2006 då tidigare Stockholms renhållningsordning upphör att gälla. Undantag och medgivanden som har lämnats med stöd av tidigare bestämmelser gäller tills vidare.</i>		

Föreskrifter om avfallshantering för Stockholms kommun BILAGA 1

Behållartyper

Följande uppsamlingsbehållare godtas i kommunens insamlingssystem

- Matavfallssäck, 60 liter, för blött, lättnedbrytbart avfall från restauranger, storkök och livsmedels-handel avsedd för placering i säckhållare
- Engångssäck, 60 – 350 liter, för hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall, för placering i säckhållare
- Kärll med lock och hjul lyftbart med kärlllyft för uppsamling av rent utsorterat matavfall i säck, med maximal kärllvolym 150 liter.
- Kärll med lock och hjul lyftbart med kärlllyft, upp till 800 liter.
- Uppsamlingstank för mobil sopsug
- Container för central sopsug
- Container för/eller med inbyggd komprimator

Föreskrifter om avfallshantering för Stockholms kommun BILAGA 1

Behållartyper

Följande uppsamlingsbehållare godtas i kommunens insamlingssystem

- Matavfallssäck, *max 125* liter, för blött, lättnedbrytbart avfall från restauranger, storkök och livsmedelshandel avsedd för placering i säckhållare
- Engångssäck, 60 – 350 liter, för hushållsavfall eller därmed jämförligt avfall, för placering i säckhållare
- Kärll med lock och hjul lyftbart med kärlllyft för uppsamling av rent utsorterat matavfall i säck, med maximal kärllvolym 150 liter.
- Kärll med lock och hjul lyftbart med kärlllyft, upp till 800 liter.
Kärll, 140, 190 och 240 liter, används vid insamling av hushållsavfall vid en- och tvåfamiljsfastigheter i samband med hämtning var fjortonde dag.

- Container för tömning i sophämningsfordon (t.ex. frontlastare och sopbil)
 - Container för containerhanterande fordon.
 - Batteriholk/rör
 - Kärll för latrin av engångsmaterial med maximal volym 40 liter.
- Renhållaren lämnar anvisningar och godkännande.
- Behållare som hämtas med kranbil.
 - Uppsamlingsstank för mobil sopsug
 - Slutna tankar som töms med sugbil
 - Container för central sopsug
 - Container med komprimator
 - Container för tömning i sophämningsfordon
 - Container för containerhanterande fordon.
 - Batteriholk/rör
 - Kärll för latrin av engångsmaterial med maximal volym 40 liter ¹⁾.
- 1) Volym av behållare kan komma att justeras för att tillgodose arbetsmiljökrav
- Renhållaren lämnar anvisningar och godkännande.